

VASTINE

EURAN KUNTA

EURAKOSKEN ASEMAKAAVAN MUUTOS

Eurakosken asemakaavan muutos on ollut luonnoksena nähtävillä 17.12.2025 – 30.1.2026. Kaavaluonnoksesta ei saatu nähtävillä olon aikana yhtään mielipidettä osallisilta. Kaavaluonnoksesta saatiin viisi lausuntoa. Kaavan laatijana olen tehnyt lausuntoihin vastineen.

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
Lupa- ja valvontaviraston lausunto (30.1.2026): Ohjaava kaava ja sen huomioiminen Suunnittelualue on <i>Kiukaisten osayleiskaavassa</i> (1991) osoitettu <i>julkisten palveluiden ja hallinnoin alueeksi</i> (PY), mutta asemakaavamuutoksessa sille osoitetaan myös <i>erillispientalojen korttelialuetta</i> (AO). Kaavaselostuksessa on lyhyesti todettu poikkeaminen yleiskaavasta. Poikkeaminen tulee perustella ja huomioida yleiskaavan sisältövaatimukset (Alueidenkäyttölaki 39 §), kuten rakennetun ympäristön ja maiseman vaaliminen. Kulttuuriympäristö Kaavaselostuksessa ja -kartalla tunnistetusti suunnittelualueella on kirkkolailla suojeltu Kiukaisten Pyhän Mikaelin kirkko lähiympäristöineen ja alue kuuluu maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueisiin (RKY <i>Köyliön jokilaakson ympärysylät</i>, maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö <i>Kiukaisten kirkkoympäristö</i> ja valtakunnallisesti arvokas maisema-alue <i>Euran ja Kiukaisten kulttuurimaisema</i>). Asemakaavan sisältövaatimuksiin (AKL 54 §) lukeutuu rakennetun ympäristön vaaliminen ja kielto hävittää siihen liittyviä erityisiä arvoja. Suunnittelualueen sijainti huomioiden kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointi ja kaavaratkaisun suunnitteleminen kulttuuriympäristön asettamista lähtökohdista on keskeistä. Tämän myötä asemakaavamuutoksessa tulee ohjata rakentamista ja muita toimenpiteitä alueella kaavaluonnoksessa esitettyä tarkemmin. Arvoalueet on mainittu kaavaluonnoksen yleismääräyksissä. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että yleismääräyksiä on syytä täydentää niin, että määräyksissä jo mainittu uudisrakentamisen sijoituksen, mittasuhteiden ja tyylin lisäksi myös sen materiaalien, väriyksen, korkeusaseman ja muodon tulee sopeutua kulttuuriympäristön maisemalliseen arvoon. Vastaavat seikat on jo osin huomioitu /s-merkinnässä, mutta kaavaluonnoksessa tätä merkintää ei ole ulotettu AO-alueelle. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että vastaavan täydennysrakentamista koskevan määräyksen tulee koskea koko kaavamuutoksen suunnittelualue. Kaavamääräyksiä alueellisen vastuumuseon kuulemisesta tulee täsmentää niin,	Täydennetään selostusta yleiskaavasta poikkeamisen osalta. Merkitään tiedoksi.

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
että museoviranomaista tulee kuulla ennen ympäristöön vaikuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, ei ainoastaan kaavaluonnoksen määräyksissä viitatuksi <i>voimakkaasti</i> tai <i>merkittävästi</i> vaikuttaviin. Kaavaluonnoksen AO- ja YK-alueille kohdistuvalle toteutuneelle ja kaavalla mahdollistettavalle uudelle rakentamiselle tulee osoittaa rakennusalat. Rakennusalojen sijoittelussa ja muotoilussa tulee huomioida kulttuuriympäristöarvot ja mahdollisen täydennysrakentamisen vaikutus niihin, erityisesti, koska kaavaluonnoksessa osoitetut rakennusoikeudet kirkon läheisyydessä ovat varsin suuria. Tarvittaessa rakennusoikeus on hyvä jakaa erillisiin rakennusmassoihin. Huomiota tulee kiinnittää näkymään kirkolle eri suunnista sekä myös kirkon lounaispuolelle ulottuvan hautausmaan läheisyyteen. Kaavaselostuksessa tulee täsmentää, minkä verran kaavamuuotuksessa osoitetusta rakennusoikeudesta on uutta verrattuna alueella toteutuneeseen rakentamiseen. Kirkon läheisyyteen sijoittumisen myötä on hyvä, että kaavaluonnoksessa muulle rakentamiselle osoitettu enimmäiskerrosluku on pidetty matalana (I). Kiukaisten kirkko on osoitettu kaavaluonnoksessa asianmukaisesti srk-merkinnällä ja siihen liittyvällä kaavamääräyksellä. Kirkon osalta kaavaselostuksen kuvausta on hyvä vielä täydentää. Kirkkolain (14 luku 5 §) mukaisesti rakennuksen suojelu käsittää myös sen kiinteän sisustuksen, siihen liittyvät maalaukset ja taideteokset sekä rakennuksen pihapiirin. Myös muuta suunnittelualueen olemassa olevaa rakennuskantaa on tarpeen käsitellä kaavaselostuksessa tarkemmin. Suunnittelualueen ja sen lähiympäristön mahdollisista rakennusinventointien päivitys- ja täydennystarpeista tulee kuulla alueellista vastuumuseota Satakunnan Museota. Kaavaluonnoksessa on tarpeen luontoarvojen lisäksi myös maiseman näkökulmasta ohjata olemassa olevan puuston säilyttämiseen esimerkiksi osoittamalla se kaavakartalla ja turvaamalla sen säilymistä kaavamääräyksin. Luonnonsuojelu Suunnittelualueen luontoarvot ja niihin kohdistuvat vaikutukset tulee kuvata riittävällä laajuudella. Kaavaselostuksessa ei ole mainittu, mistä puulajeista kaava-alueella sijaitseva istutettu puusto koostuu. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi tulisi kaava-alueella säästää arvokas puusto, kuten jalot lehtipuut.	Täydennetään kaavakartan yleistä määräystä lausunnon mukaisesti. Kaavakartalle osoitetaan rakennusalat sekä muutetaan erillispientalojen korttelialueelle (AO) osoitettava rakennusoikeus 350 k-m²:iin, joka on 150 k-m² vähemmän kuin luonnosvaiheessa. Täydennetään kaavaselostukseen uuden rakennusoikeuden osuus. Merkitään tiedoksi. Täydennetään selostusta lausunnon mukaisesti. Merkitään tiedoksi ja täydennetään kaavaselostusta koskien suunnittelualueen rakennuskantaa. Kaavassa on osoitettu laaja istutettava alueen osa, jonka määräystä täydennetään niin, että istutuksissa tulee käyttää kotoperäisiä kasvilajeja, ja olemassa oleva puusto tulee säästää. Täydennetään kaavaselostusta. Asemakaavan yleisiin määräyksiin lisätään: "Korttelialueilla sijaitsevat maisemallisesti merkittävät puut ja puuryhmät tulee säilyttää. Näiden poistaminen on sallittua vain pakottavasta syystä, kuten puun huonon kunnon tai turvallisuusriskin vuoksi. Rakentaminen, pihajärjestelyt ja kunnallistekniset toimenpiteet on suunniteltava siten, että säilytettävien puiden kasvuedellytykset turvataan."

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
Istutettavan alueen osalle tulee osoittaa esimerkiksi kaavamääräys, että istutuksissa tulee käyttää kotoperäisiä kasvilajeja, ja olemassa oleva puusto tulee säästää. Ilmastovaikutukset Kaavan ilmastovaikutukset on arvioitava osana suunnittelua. Ilmastovaikutusten arvioinnin tulee sisältää ilmastomuutoksen hillintä sekä sopeutumisen tarpeet. Lisäksi on arvioitava, miten kielteisiä ilmastovaikutuksia vähennetään ja myönteisiä vaikutuksia vahvistetaan. Arvioinnissa voidaan hyödyntää Kilva- ja Hiilikartta-työkaluja. Muuta Kaavamuutoksen osallisiin on tarpeen päivittää Lupa- ja valvontavirasto ja Lounais-Suomen elinvoimakeskus. Lounais-Suomen elinvoimakeskusta tulee kuulla liikennejärjestelmän ja maanteiden sekä vesienhallinnan osalta.	Täydennetään istutettavan alueen osan kaavamääräystä lausunnon mukaisesti. Täydennetään kaavaselistusta ilmastovaikutusten arvioinnilla. Päivitetään kaavamuutoksen osalliset lausunnon mukaisesti.
Satakunnan Museon lausunto (27.1.2026): <u>Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</u> Suunnittelualue sijoittuu arvoiltaan hyvin poikkeukselliseksi alueelle. Suunnittelualue sijoittuu myös keskeisen risteysalueen läheisyyteen ja erottuu kauas. Kaavaselsutuksessa ja -kartalla on huomioitu alueen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät arvoalueet. Satakunnan Museo näkee, että alueen poikkeuksellisista arvoista johtuen, myös kaavamuutoksen vaikutusten arvioinnin tulee olla kattavaa. Selostuksessa on jonkin verran avattu alueen nykytilannetta. Museo näkee, että kulttuuriympäristön nykytilanteen lähtötiedot ovat kuitenkin puutteelliset, koska alueella ei ole koskaan toteutettu yleis- tai asemakaavatasoisia rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvia selvityksiä. Esimerkiksi kokonaisuuteen kuuluvasta seurakuntakodista tai suntion asunnosta ei ole tietoa eikä näiden rakennusten kulttuurihistoriallista ja taajamakuvalista arvoa ei ole määritetty. Näihin seikkoihin viitaten Satakunnan Museo näkee, että kaava-alueella sekä kaavan välittömällä vaikutusalueella tulee toteuttaa kulttuuriympäristöselvitys, jossa arvioidaan myös kaava-alueen rakennuskantaa sekä ympäristön muutoskestävyyttä rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta. Kaavaluonnoksessa esitetyt suojelumerkinntät ja -määräykset ovat paikoin oikeansuuntaisia. Uudisrakentamisen ohjausta tulee kuitenkin täydentää esimerkiksi materiaalien ja väriyksen osalta. Kaavan yleismääräyksissä on valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen sekä valtakunnallisesti merkittävän maisema-alueen yhteydessä maininta <i>Alueelliselle vastuumuseolle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen ympäristöön voimakkaasti vaikuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä</i>. Satakunnan Museo näkee, että epäselvyyden välttämiseksi kaavamääräyksestä tulee jättää	Suunnittelualueetta vastapäätä, Kiukaisten kirkkotien toisella puolella on yksikerroksia omakotitaloja, joissa on tiili- tai lautaverhoilu ja jotka ovat valmistuneet 1969–1974. Rakennukset ovat aikaudelleen tyypillisiä. Suunnittelualueella oleva ns. suntion asunto on samalta aikakaudelta (valmistuntu 1975). Kaavaselsostusta täydennetään kaava-alueen rakennustiedoilla. Erilliselle rakennetun kulttuuriympäristön selvitykselle ei ole tarvetta, kun huomioidaan laadittavan asemakaavamuutoksen tehtävä ja tarkoitus. Kaavamuutos mahdollistaa olemassa oleva yksikerroksinen asuinrakennuksen korvaamiseen vastaavalla uudisrakennuksella ja asuinrakennuksen rakennuspaikan erottamisen itsenäiseksi rakennuspaikaksi. Kaavamuutoksen kokonaisvaikutukset ovat vähäiset. Kaavan yleinen määräys muutetaan muotoon: <i>Kaava-alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristön alueeseen, RKY. Köyliönjokilaakson ympärysylät. Alueen rakennettu ympäristö muodostaa valtakunnallisesti merkittävän kokonaisuuden, jonka arvokkaat ominaispiirteet tulee ottaa huomioon alueen maankäytön suunnittelussa, rakentamisessa ja ympäristönhoidossa. Uudisrakentaminen on sopeutettava sijoitukseltaan, mittasuhteiltaan, tyyliiltään, materiaaleiltaan, väriykseltään, korkeusasemaltaan sekä muodoltaan ar-</i>

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
sana "voimakkaasti" pois. Vastaavasti /S-merkintään liittyvästä määräyksestä <i>Ennen alueen kulttuurihistoriallisesti arvokasta ympäristöä merkittävästi muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen</i>, tulee sana "merkittävästi" jättää pois. Satakunnan Museo näkee, että sekä valtakunnallisesti merkittävälle maisema-alueelle sekä valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön osoitettu 500 m2 rakennusoikeus tuntuu tällä kohdin melko mittavalta ja rakentamisella saattaa olla huomattavat vaikutukset ympäristössä. Koska kyseessä on asemakaavamuutos, on uudisrakentamiselle osoitettava myös rakennusosalat. Kaavaluonnoksesta ja kaavaselostuksesta ei käy nyt ilmi, kuinka paljon rakennusoikeudesta on vielä käyttämättä. <u>Arkeologinen kulttuuriperintö</u> Entisen Kiukaisten kunnan alueella toteutettiin vuonna 2023 arkeologinen inventointi (Teemu Väisänen/Satakunnan Museo). Inventoinnin yhteydessä kartoitettiin arkistotietojen ja vanhojen karttojen pohjalta alueen historiallisen ajan asuinpaikat ja kylätontit. Kiukaisten kylä (Kiukais By) on Eurakosken jakokuntaan myöhäiskeskiajalla syntynyt ruotsalaisen oikeuden kylä. Kylätontti on vuoden 1777 isojakokartan perusteella sijainnut monessa osassa Eurajoen molemmilla puolilla kirkon länsipuolella. Inventoinnissa kylätonttia ei ole arvotettu muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamaksi kiinteäksi muinaisjäännöksenä, sillä tonttimaat ovat suurelta osalta edelleen asuttuja. Todennäköisesti varhaiset kulttuurikerrokset ovat myöhemmän maankäytön tuhoamia. Asemakaavaluonnoksessa erillispientalojen korttelialueeksi (AO) osoitetulla osalla kylätonttia on vielä 1940-luvun kartoilla näkyvissä rakennuksia. Historiallinen kylätontti on kuitenkin muu arkeologinen kohde ja se tulee ympäristöministeriön 11.6.2024 antaman Katja-asetuksen mukaisesti merkitä asemakaavaan osa-aluemerkinnällä ark. Tähän liittyvä määräys on muotoa: <i>Muu arkeologinen kohde, joka ei ole muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Suuremmista kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa.</i>	<i>vokkaaseen kulttuuriympäristöön. Alueelliselle vastuumuseolle tulee varata tilaisuus lausunnon antamiseen ennen ympäristöön vaikuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä.</i> Muutetaan myös /s -merkinnän määräys lausunnon mukaiseksi. Kaavakartalle osoitetaan rakennusosalat sekä muutetaan erillispientalojen korttelialueelle (AO) osoitettava rakennusoikeus 350 k-m², joka on 150 k-m² vähemmän kuin luonnosvaiheessa. Täydennetään kaavaselostukseen olemassa olevien rakennusten koot sekä rakennusoikeuksien muutokset. Asemakaavan muutos on laadittu siinä muodossa, mitä asemakaavan esitystavasta säädetään alueidenkäyttölain 55 §:ssä ennen 1.1.2024 voimaan tullutta lakimuutosta (23.3.2023/432). Lain siirtymäsäännös huomioiden asemakaavan aiempaa esitystapaa voidaan soveltaa vuoden 2028 loppuun asti. Myös Katja-asetukseen sisältyy siirtymäsäännös, jonka mukaan vanhemman asetuksen mukaisia kaavamerkin- töjä voi käyttää vuoden 2028 loppuun asti. Katja-asetus koskee asemakaavan koneluettavaa tietosisältöä, jossa asemakaava muodostuu tietomallimuotoisista kaavakoh- teista ja kaavamääräyksistä. Katja-asetus ei tule näin ollen sovellettavaksi nyt laadin- nassa olevaan asemakaavamuutokseen.
DNA Oyj:n lausunto (29.12.2025): DNA Oyj:llä ei ole huomauttamista ko. osayleiskaavan ehdotuksen sisältöön. Alueella on nykyisin DNA:n omistamia telekaapeleita, joiden sijainti tulisi huomioida varsinkin kaava-aluetta rakennettaessa. Liite 1 Jos kaava-alueella olevien DNA:n omistamien telekaapelien sijaintia ei voida säilyttää, tulee niille osoittaa uusi korvaava reitti. Tarvittaessa toimitamme reittitiedot kaapeleista.	Merkitään tiedoksi.

Lausunto / kommentti	Kaavan laatijan vastine
Euran teknisen lautakunnan lausunto § 10 (28.1.2026): VESIHUOLTOLAITOS: Vesihuoltolaitos toteaa, että kaava-alue on toiminta-alueella jäte- ja talousveden osalta. Näin ollen uudet rakennukset tulee liittää vesijohtoon ja viemäriin. Lisäksi kaava-alueella sijaitsee vesi- ja viemäriverkostoa Eura-koskentien suuntaisesti, joka on huomioitu kaavaluonnoksessa johtokäytävä-merkinnällä. YHDYSKUNTATEKNIikka: Yhdyskuntatekniset palvelut toteaa, että liittymä tai liittymät kaavan mukaiselle alueelle on toteutettava Kirkkotien puolelta. Yhdyskuntatekniset palvelut korostaa alueen kulttuuriperintökohteen merkitystä ja lausunnon pyytämistä Satakunnan museolta alueen rakentamisesta.	Merkitään tiedoksi. Merkitään tiedoksi. Suunnittelualueelle ja sen osille on olemassa oleva tieverkosto.
Etelä-Satakunnan ympäristötoimiston lausunto (29.1.2026): Kaavakartassa kiinnittää huomiota omakotitontin sijoittamisen keskiaikaisten asuinpaikkojen alueelle. Tätä aluetta koskevista muutoksista tulisi kaavamääräyksen mukaan neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa. Pitäisimme parempana rakennuspaikan osoittamista kokonaan kalmistojen ulkopuolelle. Maaseudulla kirkot ovat usein maisemaa hallitsevia maamerkkejä, joiden usein suositellaan näkyvän kauas. Kirkon näkyvyydellä on siten maisemallista arvoa ja siksi uusien rakennusten kaavoittaminen näin lähelle kirkkoa ei olisi suositeltavaa. Lausuntojen antaminen on siirretty ympäristölautakunnasta viranhaltijoille. Lautakunta ei käsittele asiaa.	Asemakaavamuutoksella on tarkoitus osoittaa jo olemassa oleva asuinrakennuksen pihapiiri AO-alueeksi. Merkitään tiedoksi.

Turussa 19.8.2026

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins. YKS 742